

प्रा. डॉ मधुकर खंडू पवार  
सहाय्यक प्राध्यापक  
इतिहास विभाग  
गोपालकृष्ण गोखले कॉलेज कोल्हापूर  
सहर्ष स्वागत  
बी. ए. भाग -III पेपर नं ८

मध्ययुगीन भारताचा राजकीय इतिहास  
मुहम्मद बिन तुघलक (१३२५ ते १३५१)

# मुहम्मद तुघलकचे शासन व्यवस्थेतील अभिनव प्रयोग किंवा अंतर्गत सुधारणा

1. जमाखर्चाच्या नोंदी
2. दुआव प्रांतातील करवाढ
3. आदर्श कृषी योजना

## राजधानी परिवर्तनाचा प्रयोग कारणे -

1. विस्तारित साम्राज्य व राज्यकारभाराच्या सोईसाठी
2. उठवाचा बंदोबस्त करणे
3. मोघलांच्या स्वाऱ्या
4. दक्षिणेतील सुबत्ता

## राजधानी परिवर्तनाचे परिणाम परिणाम -

1. राज्याची तिजोरी रिकामी
2. मोगलांची स्वारी
3. दळणवळणाचा अभाव
4. व्यापाराची हानी

# प्रतीकात्मक मुद्रा प्रचलनाचा प्रयोग -

1. चलनव्यवस्थेत बदल करण्याची कारणे

धन्यवाद

प्रा. डॉ मधुकर खंडू पवार  
सहाय्यक प्राध्यापक  
इतिहास विभाग  
गोपालकृष्ण गोखले कॉलेज कोल्हापूर  
सहर्ष स्वागत  
बी. ए. भाग -II पेपर नं ४

भारताचा स्वातंत्र्यलढा  
सण 1857 च्या उठावाची कारणे

## ●राजकीय कारणे -

1. ब्रिटिशांचे साम्राज्यवादी धोरण
2. संस्थानांचे विलीनीकरण
3. तैनाती फौजांच्या पद्धतीचे परिणाम

## ● सामाजिक करणे -

1. हिंदूंच्या सामाजिक चालीरितींमध्ये हस्तक्षेप
2. भारतीय शिक्षण व्यवस्थेत संकट
3. हिंदूंना अपमानास्पद वागणूक

## ●धार्मिक कारणे -

1. ख्रिश्चन धर्माचा प्रसार
2. हिंदू मुस्लिम धर्मांवर आघात करणारे ब्रिटिशांचे धोरण

## ●आर्थिक धोरण -

1. ब्रिटिशांचे शेतीविषयक अन्यायी धोरण
2. भारतीयांची आर्थिक फसवणूक
3. वाढती बेकारी

## ● प्रशासकीय करणे -

1. प्रशासनातील भेद
2. पक्षपाती न्यायव्यवस्था

## ● लष्करी कारणे -

1. लष्करी शिपायांच्या धार्मिक भावना दुखावल्या
2. हिंदी शिपायांना बढती नव्हती
3. तत्कालीन कारण

धन्यवाद











